

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Віталій МЕЛЬНИЧУК

(протокол «01» вересня 2026 р. № 7)

ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

освітньо-наукова програма	<u>Ветеринарна медицина</u>
спеціальність	<u>Н6 Ветеринарна медицина</u>
галузь знань	<u>Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина</u>
рівень вищої освіти	<u>Третій (освітньо-науковий)</u>
факультет	<u>Ветеринарної медицини</u>

Програма педагогічної практики для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Ветеринарна медицина»
спеціальності Н6 Ветеринарна медицина
рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Мова викладання: державна

Розробники:

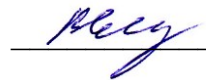
ЄВСТАФ'ЄВА Валентина, доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи;

КУЛИНИЧ Сергій, доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри хірургії та акушерства;

ДМИТРЕНКО Надія, кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри терапії імені професора П. І. Локеса.

Гарант освітньої програми «Ветеринарна медицина»

«01» вересня 2026 року

Валентина ЄВСТАФ'ЄВА

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

Протокол від «01» вересня 2026 року, № 7

Завідувач кафедри

Віталій МЕЛЬНИЧУК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Ветеринарна медицина»

Протокол від «01» вересня 2026 року, № 1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності «Ветеринарна медицина»

Надія ДМИТРЕНКО

© ПДАУ, 2026

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис практики	5
2. Зміст практики	5
3. Вимоги до баз практики	6
4. Організація проведення практики	6
5. Проведення підсумків практики і оцінювання її результатів	8
6. Рекомендовані джерела інформації	9
Додатки	10

ВСТУП

Програма педагогічної практики розробляється згідно освітньо-наукової програми Ветеринарна медицина та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії спеціальності Н6 Ветеринарна медицина галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.

Метою педагогічної практики є формування у здобувачів вищої освіти в системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти щодо організації і форм здійснення навчального процесу, а також його науково-дослідного, навчально-методичного та організаційного забезпечення, створювати та впроваджувати новітні методики та технології викладання дисциплін спеціальності Н6 Ветеринарна медицина.

Завдання педагогічної практики є:

- формування у здобувачів вищої освіти знань про педагогічну діяльність викладача в структурі вищої школи;
- набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в Полтавському державному аграрному університеті;
- поглиблення та застосування фахових знань у розв’язанні конкретних педагогічних завдань практики;
- інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності здобувачів вищої освіти;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду практики.
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
- стимулювання здобувачів вищої освіти до безперервного саморозвитку і самовдосконалення, дотримання педагогічної етики, правил академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності.

Проходження практики сприяє формуванню:

компетентностей:

– *загальних:*

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність керувати власною роботою та працювати в команді.

– *спеціальних (фахових):*

СК 4. Здатність вести наукові дискусії на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.

СК 6. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК 9. Здатність до застосування новітніх освітніх підходів для формування сучасних професійно-комунікативних компетенцій.

результатів навчання:

РН 8. Глибоко розуміти загальні принципи, методи та методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері ветеринарної медицини та у викладацькій практиці.

РН 11. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері ветеринарної медицини, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Опис педагогічної практики для здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програми Ветеринарна медицина ступеня доктор філософії спеціальності Н6 Ветеринарна медицина денної форми навчання 2026 року набору наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Обсяг педагогічної практики студентів освітньо-наукової програми «Ветеринарна медицина» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності Н6 Ветеринарна медицина

Назва практики	Курс	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
Педагогічна практика	2	4	3,0	90,0

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст педагогічної практики здобувачів вищої освіти узгоджений із напрямом їх наукових досліджень та напрямами наукової діяльності наукового керівника та науково-педагогічних працівників кафедри, до якої вони прикріплені. Включає наступні види робіт: навчальну, методичну і організаційну.

1. Навчальна робота включає:

- відвідування занять (лекцій, практичних, лабораторних) викладачів кафедри, керівника практики та їх педагогічний аналіз;
- підготовку та проведення на належному рівні лекцій у присутності керівника практики;
- підготовку та проведення на належному рівні лабораторних, практичних занять у присутності керівника практики;
- підбір і використання сучасних наочних матеріалів у процесі проведення занять (презентації, відеофільми, віртуальні лабораторні роботи, тощо);
- розробку лекції за темою дисертаційного дослідження або за напрямом спеціальності;
- розробку і використання на заняттях інтерактивних форм навчання, інших технологій навчання;
- підбір і підготовку наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків,

схем, препаратів тощо);

2. Методична робота включає:

– ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті й організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, до якої прикріплений аспірант;

– ознайомлення зі змістом освітньо-наукової програми Ветеринарна медицина;

– ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням навчальних дисциплін (робоча програма, силабус, теми і плани лекцій, завдання для проведення практичних й лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, засоби контролю знань для поточного і підсумкового контролю, тощо), що викладаються на кафедрі;

– ознайомлення з матеріалами методичного забезпечення навчальних дисциплін (підручники, навчальні посібники, тексти лекцій, методичні матеріали до практичних, лабораторних занять, самостійної роботи тощо, Інтернет ресурси), що викладаються на кафедрі.

3. Організаційна робота включає:

– знайомство з системою виховної та організаційної роботи кафедри, факультету ветеринарної медицини та Полтавського державного аграрного університету;

– участь в організації та проведенні семінарів, нарад, круглих столів, творчих конкурсів, профорієнтаційної роботи кафедри, кураторських годин, тощо.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИКИ

Організатором та базою проходження педагогічної практики є кафедра Полтавського державного аграрного університету, за якою закріплений аспірант та на якій працює його науковий керівник, а саме: кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи; кафедра інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки; кафедра терапії імені професора П.І. Локеса; кафедра хірургії та акушерства.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Загальне керівництво та контроль за проведенням педагогічної практики покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

Безпосереднє керівництво практикою здійснює керівник педагогічної практики, який є його науковим керівником. Керівник педагогічної практики аспіранта зобов'язаний:

– формувати, спільно з аспірантом, індивідуальний план проходження педагогічної практики (Додаток А);

– відслідковувати своєчасне прибуття аспіранта для проходження педагогічної практики;

– забезпечити планування, організацію та облік результатів педагогічної

практики;

- добирати тематику занять та навчальні групи для проходження педагогічної практики;
- здійснювати контроль за виконанням програми педагогічної практики;
- інформувати аспіранта про порядок подання та захисту звіту з педагогічної практики;
- підготувати відгук про проходження педагогічної практики аспіранта (Додаток Б).

Педагогічна практика передбачає проходження чотирьох етапів: підготовчий, початковий, основний та заключний.

1. На підготовчому етапі аспірант:

- ознайомлюється з робочою програмою педагогічної практики;
- з'ясовує мету та завдання практики.
- складає індивідуальний план проходження педагогічної практики.

2. На початковому етапі аспірант:

- ознайомлюється з нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті й організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри;

– відвідує навчальні заняття керівника педагогічної практики та інших викладачів кафедри.

– отримує від керівника педагогічної практики рекомендований перелік навчальних дисциплін та академічних груп для проведення навчальних занять.

3. На основному етапі практики аспірант:

– готує необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять;

– проводить на належному науково-методичному рівні заняття під керівництвом наукового керівника на базі кафедри;

– приймає участь у проведенні кураторських годин, профорієнтаційної роботи, тощо.

4. На заключному етапі аспірант:

– готує звіт з педагогічної практики;

– подає звіт керівнику педагогічної практики для перевірки та попереднього оцінювання;

– звітує про результати практики на засіданні кафедри, яка відповідає за реалізацію освітньо-наукової програми.

Аспірант, який працює на посаді асистента, викладача кафедри, під час навчання в аспірантурі, та має достатній досвід з навчально-методичної роботи звільняється від проходження педагогічної практики. Проте, він зобов'язаний підготувати та подати звіт з педагогічної практики науковому керівнику для перевірки та попереднього оцінювання й звітується на засіданні кафедри, яка відповідає за реалізацію освітньо-наукової програми.

5. ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ І ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ

До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали програму практики і надали протягом 5 робочих днів після закінчення педагогічної практики звітну документацію:

- індивідуальний план проходження педагогічної практики з відміткою керівника практики про його виконання;
- звіт про підсумки педагогічної практики, що містить виклад проведеної під час практики роботи, зокрема: перелік проведених навчальних занять, методичної роботи, організаційної роботи (додаток В);
- відгук керівника практики.

Аспірант має подати на кафедру довідковий документ про перевірку матеріалів звіту щодо наявності запозичень з інших джерел.

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження аспірантами педагогічної практики шляхом оцінки систематичності їх роботи, якості підготовки та здійснення навчальної, методичної та організаційної роботи.

Підсумковий контроль здійснюється за результатами захисту звіту з практики на засіданні кафедри, на якій аспірант проходив педагогічну практику. Формою підсумкового контролю виконання програми педагогічної практики є диференційований залік.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з педагогічної практики вказуються у робочій програмі практики.

Нарахування балів здійснюється на підставі:

- оцінки результатів проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти, оцінка яких надана у відгуку керівника практики від кафедри;
- оцінки якості оформлення і змістовності наповнення звіту з педагогічної практики;
- оцінки за підсумками презентації здобувачем вищої освіти результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Оцінюється за 100-бальною, 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Захист результатів педагогічної практики та затвердження звіту з педагогічної практики аспіранта здійснюється на засіданні кафедри, яка відповідає за реалізацію освітньо-наукової програми.

Результати семестрового контролю з педагогічної практики вносяться відповідно головою комісії із захисту звітів з практики у відомість обліку успішності та індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії за підписом голови комісії. Відомість обліку успішності подається у відділ аспірантури та докторантури у день проведення семестрового контролю чи на наступний робочий день. Відповідальність за достовірність інформації, правильність та своєчасність заповнення відомості обліку успішності несе гарант освітньої програми.

До звітних документів кафедра надає аспіранту витяг із протоколу засідання кафедри про результати проходження ним педагогічної практики.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Радул В. В., Кравцова Т. О., Краснощок І. П. Педагогічна практика (виконання навчальної програми з педагогіки): навчально-методичний посібник. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 160 с.
2. Мирончук Н. М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти: метод. посібник. Житомир, 2017. 52 с.
3. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
4. Олійник І. В. Педагогічна практика: програма та методика реалізації: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 136 с.
5. Проблеми формування професіоналізму особистості та діяльності майбутнього фахівця в контексті вимог євроінтеграції : колективна монографія / під наук. ред. проф. О.С. Цокур. Одеса: СПД Бровкін О.В., 2012. 160 с.
6. Асистентська науково-педагогічна практика / С. В. Голуб та ін. Черкаси, 2025. 150 с.
7. Semenog O. Pedagogical conditions for the development of professional competence of prospective phd students in the process of studying psychological and pedagogical disciplines. *UNESCO Chair Journal Lifelong Professional Education in the XXI Century*. 2025. № 1 (11). P. 48–64. [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(11\).2025.0003](https://doi.org/10.35387/ucj.1(11).2025.0003)

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» зі змінами і доповненнями. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
3. Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Полтавського державного аграрного університету.
4. Освітньо-наукова програма Ветеринарна медицина. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/21893/onp2026nasayt.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Підпис _____ Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ
(протокол «__» _____ 20__ р. №__)

Індивідуальний план проходження педагогічної практики

У період з «__» _____ 20__ року по 20__ року

№	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка керівника педагогічної практики про виконання

Здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії

Підпис _____ Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Керівник
педагогічної практики

Підпис _____ Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Відгук

Керівника педагогічної практики (наукового керівника) про проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктор філософії

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

на кафедрі _____

(найменування кафедри, за якою закріплений аспірант)

У період проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії _____

ВИСНОВОК: Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (П.І.П) виконав (не виконав) програму педагогічної практики в повному обсязі та оцінюється:

Кількість балів _____

цифрою та словами

Керівник
педагогічної практики

Підпис

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Завідувач кафедри

Підпис

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗВІТ
з педагогічної практики
здобувача вищої освіти ступеня доктор філософії

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)
освітньо-наукова програма _____
_____ (найменування ОНП)
спеціальність _____
_____ (код та найменування спеціальності)
галузь знань _____
_____ (шифр та найменування галузі знань)
форма навчання _____
_____ (денна, заочна)
кафедра _____
_____ (найменування кафедри, за якою закріплений аспірант)
період проходження практики: з _____ по _____
Керівник педагогічної практики _____
_____ Підпис _____ Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Дата проведення захисту звіту _____

Гарант ОНП _____
_____ Підпис _____ Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ПОЛТАВА – _____ р.

1. Навчальна робота

Аспірант описує:

– обсяг проведення навчальної роботи за видами (дата проведення, курс, вид заняття, тема, які наочні матеріали використовували у процесі проведення заняття).

– які матеріали використав аспірант під час підготовки до проведення навчальних занять.

– які навчальні матеріали були розроблені за темою дисертаційного дослідження у ході підготовки та проведення навчальних занять.

Обсяг відвідування та проведення аудиторних занять аспіранти надають у вигляді таблиць 1, 2.

Таблиця 1

Відвідування аудиторних занять

Науково-педагогічний працівник, який проводив заняття	Дата і час проведення заняття	Шифр групи	Тема заняття, навчальна дисципліна	Вид заняття

Таблиця 2

Проведення аудиторних занять

Дата і час проведення заняття	Шифр групи	Тема заняття, навчальна дисципліна	Вид заняття

2. Методична робота

Аспірант описує:

– навчально-методичну та наукову роботу, що проводиться на кафедрі;

– навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін (робоча програма навчальної дисципліни, силабус, теми і плани лекцій, завдання для виконання практичних і лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, засоби контролю знань для поточного і підсумкового контролю), що викладаються на кафедрі.

3. Організаційна робота

Аспірант описує:

– організаційну та виховну роботу, що проводиться на кафедрі;

– яку приймав участь в організації та проведенні семінарів, круглих столів, кураторських годин, профорієнтаційній роботі кафедри, тощо.

Здобувач вищої освіти
ступеня доктора філософії

Підпис

Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ